

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 23/2003 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om skatteskalorna för 2004

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 18 september 2003 en proposition med förslag till lag om skatteskalorna för 2004 (RP 48/2003 rd) till finansutskottet för beredning.

Motioner

I samband med propositionen har utskottet behandlat följande motioner:

— LM 53/2003 rd — Mikko Kuoppa /vänst m.fl.: Lag om ändring av 2 § lagen om skatteskalorna för 2003 (remitterad 11.6.2003)

Beredning i delegation

Ärendet har beretts av finansutskottets skatte-delegation.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- finanssekreterare Fransiska Pukander och överinspektör Panu Pykönen, finansministeriet
- överinspektör Erkki Laanterä, Skattestyrelsen
- vice verkställande direktör Pauli K Mattila, Centralhandelskammaren
- skattejurist Tarja Tarkiainen, Finlands Kommunförbund
- direktör Timo Sipilä, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK rf
- ekonomisk expert Helena Pentti, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf
- chefsjurist Anna Lundén, Företagarna i Finland r.f.
- direktör Tero Honkavaara, Industrins och Arbetsgivarnas Centralförbund TT
- chefsekonom Jaana Kurjenoja, Skattebetalarnas Centralförbund.

Finansministeriet och försvarsministeriet har lämnat skriftliga utlåtanden om ärendet.

PROPOSITIONEN OCH LAGMOTIONEN

Propositionen

Propositionen innehåller förslag till progressiv inkomstskatteskala, progressiv förmögenhetsskatteskala och förmögenhetsskatteprocentsats för samfund. Skalorna och procentsatserna ska tillämpas vid statsbeskattningen för 2004.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2004 och avses bli behandlad i samband med den.

Avsikten är att lagen ska träda i kraft den 1 januari 2004.

Lagmotionen

I lagmotion LM 53/2003 rd föreslås att ändringarna i beskattningen för 2004 beaktas vid för-

skottsinnehållningen av inkomster från pensioner och dagpenningar.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Utskottet tillstyrker lagförslaget utan ändringar.

Propositionen hänger samman med propositionen med förslag till lag om ändring av inkomstskattelagen (RP 49/2003 rd), som utskottet behandlar samtidigt. Propositionerna tar sikte på att skatterna på arbete ska sjunka med ungefär 775 miljoner euro nästa år. Av skattelättnaderna går 355 miljoner euro till de föreslagna ändringarna i skatteskalorna för skattebetalare och resten, 420 miljoner euro, till de föreslagna ändringarna i avdragen för inkomstens förvärvande och förvärvsinkomstavdraget i kommunalbeskattningen. Skattelindringarna inriktas främst på löne- och företagsinkomster och gäller i första hand låg- och medelinkomsttagare.

Utskottet ställer sig bakom propositionen och regeringens ambition att i mån av möjlighet låta skattelättnaderna gå till lindrigare beskattning av arbete. Förslagen fortsätter på samma väg som regeringen slog in på i mitten av 1990-talet, då skatterna sjönk stegvis över hela linjen i sysselsättningsfrämjande syfte.

De sakkunniga påpekade att den föreslagna inflationsjusteringen i skatteskalorna är lägre än den allmänna inkomstutvecklingen. De föreslagna skattelättnaderna skärper också i viss mån progressionen eftersom de inte slås ut jämt över alla inkomstnivåer. Dessutom uppmärksammades pensionstagarna eftersom skattelättnaderna går till pensionstagare som betalar inkomstskatt till staten. En del har också krävt återhållsamhet

i skattelättnaderna för att behoven inom den offentliga ekonomin framöver ska kunna tillgodoses på önskat sätt.

Regeringens linje i propositionen är befogad, särskilt som den främjar sysselsättningen och håller uppe konsumtionsefterfrågan. Bådadera är viktiga för att den rådande långsamma tillväxten i ekonomin ska få fart och arbetskraftsbristen som ökar i takt med att befolkningen åldras kunna lindras. Utskottet anser följaktligen att skattelättnaderna inte bör minskas eller omstruktureras på något annat sätt.

Regeringen föreslår inga ändringar i förmögenhetsskatteskalen där den undre gränsen varit oförändrad sedan 1991. Skalan beaktar således inte inflationen, den allmänna ökningen av förmögenheten eller de höjda beskattningsvärdena. Utskottet upprepar här sitt ställningstagande från i fjol, att det bör göras en övergripande utredning av hur förmögenhetsskatterna kunde ses över i samband med skattereformen. Därför föreslår utskottet inga ändringar i vare sig propositionen eller förmögenhetsskatteskalen.

Utskottet föreslår att lagmotionen förkastas.

Förslag till beslut

På grundval av det ovanstående föreslår utskottet

att lagförslaget godkänns utan ändringar och

att lagmotion LM 53/2003 rd förkastas.

Helsingfors den 14 november 2003

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Olavi Ala-Nissilä /cent
vordf. Matti Ahde /sd
medl. Eva Biaudet /sv
Jyri Häkämies /saml
Jari Koskinen /saml (delvis)
Pekka Kuosmanen /saml
Maija-Liisa Lindqvist /cent
Mika Lintilä /cent
Pekka Nousiainen /cent
Pirkko Peltomo /sd
Iivo Polvi /vänst

Virpa Puisto /sd
Markku Rossi /cent
Kimmo Sasi /saml (delvis)
Anni Sinnemäki /gröna
Irja Tulonen /saml
Kari Uotila /vänst
Jukka Vihriälä /cent
ers. Arto Bryggare /sd
Susanna Huovinen /sd
Bjarne Kallis /kd
Aulis Ranta-Muotio /cent.

Sekreterare vid behandlingen i delegationen var
utskottsråd Maarit Pekkanen.

RESERVATION 1

Motivering

I stället för att trygga och satsa på välfärdstjänsterna går regeringen Vanhanen in för att kraftigt sänka inkomstskatterna. I juli i år ändrades skattekriterierna för 2003, vilket innebar att skatterna på förvärvsinkomster på årsnivå sjönk med ytterligare 295 miljoner euro utöver de normala, redan tidigare beslutade skattesänkningarna.

Regeringen föreslår att inkomstskatten sänks med 775 miljoner euro 2004. Dessutom föreslår regeringen en inflationsjustering på en procent i den progressiva inkomstskatteskalen. Ändringen beräknas sänka statens intäkter av inkomstskatten med 70 miljoner euro. Därmed slösar regeringen på två år bort det spelrum som annars hade kunnat användas till bättre tjänstutbud och de mest angelägna ändringarna av vissa förmåner. I själva verket har regeringen lagt utgiftsramen på is genom sitt rambeslut. Till råga på allt räknar regeringen med nya skattelättnader antingen i samband med eller efter inkomstuppgörelserna.

En majoritet inom utskottet går med på regeringens linje.

Vänsterförbundet föredrar en linje som ger medborgarna bättre service och förbättrar villkoren för studerande, pensionärer och personer med en liten dagpenning. Därför motsätter vi oss extra och inflationsdrivande skattelättnader. Det behövs inte mer än en inflationsjustering av inkomstskatteskalen. I de högsta inkomstklasserna behövs inte ens justeringen.

Förslag

På grundval av det ovanstående föreslår vi

*att lagförslaget i betänkandet i övrigt godkänns utan ändringar men 2 § med ändringar (**Reservationens ändringsförslag**)*

Reservationens ändringsförslag:

2 §

Den progressiva inkomstskatteskalen är följande:

Beskattningsbar förvärvsinkomst, euro	Skatt vid nedre gränsen, euro	Skatt på den del av inkomsten som överskrider den nedre gränsen, %
11 700 — 14 500	8	11
14 500 — 20 200	316	15
20 200 — 31 500	1 171	22
31 500 — 54 900	3 657	28,5
54 900 —	10 326	35,5

Helsingfors den 14 november 2003

Iivo Polvi /vänst
Kari Uotila /vänst

RESERVATION 2

Motivering

Propositionen (RP 48/2003) med förslag till lag om skatteskalorna för 2004 innehåller dels en inflationsjustering, dels en sänkning av marginalprocentsatserna med en procentenhet. Regeringen räknar med att skatteinkomsterna sjunker med 70 miljoner euro på grund av inflationsjusteringen och med 350 miljoner euro på grund av den sänkta marginals-katten. Skattebetalarna får förstås större nytta av marginals-kattesänkningen om de har höga inkomster. En person som tjänar mindre än 11 700 euro om året har ingen nytta av skattesänkningen.

I sin alternativa statsbudget föreslår kristdemokraterna att en del (320 miljoner euro) av inkomstkattesänkningen i budgetpropositionen i stället används till att sänka momsen på livsmedel från 17 till 12 procent. Då skulle alla medborgare ha ungefär lika stor nytta av skattesänkningen, men relativt sett skulle nyttan vara störst i de befolkningsgrupper som har de största matutgifterna i relation till de totala utgifterna. En momssänkning är således rättvisare i socialt hänseende än en sänkning av marginals-katten på inkomsterna. Därför föreslår jag en höjning med en procentenhet för de inkomster som överstiger den övre gränsen på inkomstkatteskalorna. Det betyder att inkomstkatten inflationsjusteras men i övrigt är lika stor som i dagsläget.

Förslag

På grundval av det ovanstående föreslår jag

att lagförslaget i betänkandet i övrigt godkänns utan ändringar men 2 § med ändringar (Reservationens ändringsförslag)

Vastalauseen muutosehdotus:

2 §

Den progressiva inkomstkatteskalen är följande:

Beskattningsbar för- värvsinkomst, euro	Skatt vid nedre grän- sen, euro	Skatt på den del av inkomsten som överskri- der den nedre gränsen, %
11 700 — 14 500	8	12
14 500 — 20 200	344	16
20 200 — 31 500	1 256	22
31 500 — 55 800	3 742	28
55 800 —	10 546	35

Helsingfors den 14 november 2003

Bjarne Kallis /kd

RESERVATION 3

Motivering

Den reform av företagsskatten som regeringen Vanhanen föreslår innehåller en del positiva element för företagare och medborgare. En positiv sak är till exempel att förmögenhetsskatten sjunker. Med en tidigareläggning av de företagsfrämjande förslagen kunde regeringen stödja företagande och därmed medverka till att generera nya arbetstillfällen. Om de positiva besluten drar ut på tiden försämras däremot sysselsättningen samtidigt som regeringen får svårare att nå sina sysselsättningsmål. Därför bör förmögenhetsskatteskalen godkännas i enlighet med regeringens beslut redan för 2004. Skattesatsen bör alltså sänkas till 0,8 procent och den skattefria gränsen höjas till 250 000 euro.

Förslag

På grundval av det ovanstående föreslår vi

att lagförslaget i betänkandet i övrigt godkänns utan ändringar men 3 § med

ändringar (Reservationens ändringsförslag)

Reservationens ändringsförslag:

3 §

Den progressiva inkomstskatteskalen är följande:

Beskattningsbar förvärvsinkomst, euro	Skatt vid nedre gränsen, euro	Skatt på den del av inkomsten som överskrider den nedre gränsen, %
250 000 —	80	0,8

Helsingfors den 14 november 2003

Jyri Häkämies /saml
Jari Koskinen /saml (delvis)
Pekka Kuosmanen /saml

Kimmo Sasi /saml
Irja Tulonen /saml
Bjarne Kallis /kd